

Sammanfattning av Europeiska datatillsynsmannens yttrande om utbyte av information om tredjelandsmedborgare via det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris)

(Den fullständiga texten till detta yttrande finns på engelska, franska och tyska på Europeiska datatillsynsmannens webbplats www.edps.europa.eu)

(2016/C 186/05)

EU-lagstiftaren har länge planerat att utvidga utbytet av kriminalregisteruppgifter via Ecris (det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister) till att omfatta tredjelandsmedborgare. Förslaget om att utvidga Ecris till att omfatta tredjelandsmedborgare har påskyndats av EU:s säkerhetsagenda, i vilken det erkänns att Ecris "inte [fungerar] effektivt för tredjelandsmedborgare som dömts i EU".

Medborgarskap i en medlemsstat är för närvarande en central punkt i utbytet av uppgifter om dömda personer inom ramen för Ecris. Det är därför motiverat att skapa ett parallellt system för tredjelandsmedborgare. Kommissionen har valt att tillämpa ett decentraliserat system för utbyte av kriminalregisteruppgifter om tredjelandsmedborgare som baserar sig på användningen av ett indexfilter för varje deltagande medlemsstat. Indexfiltret kommer att uppdateras med särskild information varje gång en tredjelandsmedborgare döms och kommer att sändas till de övriga medlemsstaterna.

Datatillsynsmannen har noga analyserat lagstiftningsförslaget och lämnar rekommendationer i syfte att bistå lagstiftaren och säkerställa att de nya åtgärderna är förenliga med EU:s dataskyddslagstiftning, särskilt artiklarna 7 och 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Datatillsynsmannen välkomnar förslaget till ett decentraliserat system i EU för behandling av kriminalregisteruppgifter om tredjelandsmedborgare, baserat på en sökmekanism som indikerar träff/ingen träff och med användning av teknik avsedd att begränsa ingreppen i rätten till respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter, men vill göra påpekanden avseende tre viktiga frågor och även lämna några ytterligare rekommendationer, som beskrivs närmare i yttrandet.

För det första bör ett system för fingeravtryck för tredjelandsmedborgare motsvarande det befintliga systemet för EU-medborgare inrättas, som beaktar särdragen i de nationella brottsbekämpande systemen och därmed uppfyller kraven på nödvändighet och proportionalitet vid behandlingen av personuppgifter.

För det andra hänvisas i förslaget felaktigt till informationen i indexfiltret som "anonymiserad". Datatillsynsmannen rekommenderar att det klargörs att den information om tredjelandsmedborgare som behandlas inom ramen för Ecris-systemet utgörs av personuppgifter som har genomgått en pseudonymisering och inte av anonymiserade uppgifter.

För det tredje anser datatillsynsmannen att inrättandet av ett annat slags system för behandling av uppgifter om EU-medborgare som även är tredjelandsmedborgare än det som används för EU-medborgare inte uppfyller kravet på nödvändighet i EU:s dataskyddslagstiftning och kan leda till diskriminering. Datatillsynsmannen rekommenderar därför att åtgärderna i förslaget endast ska avse tredjelandsmedborgare och inte EU-medborgare som också är medborgare i tredjeland.

I. INLEDNING OCH BAKGRUND

I.1 Samråd med Europeiska datatillsynsmannen

1. Den 19 januari 2016 offentliggjorde Europeiska kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets rambeslut 2009/315/RIF vad gäller utbyte av information om tredjelandsmedborgare och vad gäller det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris), samt om upphävande av rådets beslut 2009/316/RIF⁽¹⁾ (nedan kallat *förslaget*). Datatillsynsmannen hade rådfrågats informellt innan förslaget antogs. Datatillsynsmannen beklagar emellertid att han inte mottagit någon begäran om yttrande efter det att förslaget offentliggjordes.

⁽¹⁾ COM(2016) 7 final, 2016/0002 (COD), Strasbourg, 19.1.2016.

I.2 Förslagets syfte

2. Ecris är ett system för elektroniskt utbyte av information om tidigare fällande domar som avkunnats mot en viss person av brottmålsdomstolar i EU inom ramen för ett brottmålsförfarande och, om det är tillåtet enligt nationell lagstiftning, för andra ändamål. Systemet bygger på rådets rambeslut 2009/315/RIF⁽¹⁾ (nedan kallat *rambeslutet*) och rådets beslut 2009/316/RIF⁽²⁾.
3. Enligt motiveringen till förslaget är den underliggande principen för Ecris att fullständig information om tidigare fällande domar mot en EU-medborgare kan erhållas från den medlemsstat i vilken denna person är medborgare, vilken på begäran kan lämna uttömmande och aktuella kriminalregisteruppgifter om sina medborgare, oavsett var i EU domarna meddelats. Denna utformning gör det för närvarande svårt för myndigheterna att utbyta information om domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (nedan kallade *tredjelandsmedborgare*) via Ecris, eftersom "tredjelandsmedborgare inte är medborgare i en medlemsstat" och det "blir [...] nödvändigt att skicka ansökningar till alla dömande medlemsstater för att få en överblick över en viss individs brottshistorik"⁽³⁾.
4. Syftet med förslaget är därför att förbättra Ecris effektivitet med avseende på utbyte av kriminalregisteruppgifter om tredjelandsmedborgare.
5. I motiveringen beskrivs det system som valts för att uppnå detta syfte. Systemet kommer att organiseras på ett decentraliserat sätt, vilket innebär att det inte kommer att finnas en gemensam EU-databas som innehåller informationen i fråga, utan varje medlemsstat kommer att upprätthålla en datafil. Medlemsstaterna kommer att behöva ta fram data ur kriminalregistret och mata in dessa i en separat fil – "ett indexfilter" – när en tredjelandsmedborgare döms. Uppgifterna kommer att omvandlas till "lås och nycklar". Indexfiltret kommer att distribueras till alla medlemsstater, vilket kommer att ge dem möjlighet till oberoende sökningar i sina egna lokaler. Systemet kommer att göra det möjligt för medlemsstaterna att matcha sina egna uppgifter mot filen och ta reda på om det finns några ytterligare uppgifter i kriminalregister i andra medlemsstater (ett "träff/ingen träff"-system).

II. SLUTSATS

37. Som datatillsynsmannen angav i sitt yttrande från 2006 avseende förslaget om Ecris kan det kan vara nödvändigt med ett alternativt system för tredjelandsmedborgare, eftersom det föreslagna systemet av uppenbara skäl inte kan fungera i dessa fall⁽⁴⁾. Vi välkomnar därför det aktuella förslaget och erkänner vikten av ett effektivt utbyte av uppgifter om dömda personer ur kriminalregister, särskilt mot bakgrund av antagandet av EU:s säkerhetsagenda⁽⁵⁾.
38. Efter att noggrant ha analyserat förslaget lämnar datatillsynsmannen följande rekommendationer i syfte att säkerställa att förslaget är förenligt med EU:s dataskyddslagstiftning:
 1. Vad gäller den obligatoriska användningen av fingeravtryck för tredjelandsmedborgare bör det system som inrättas för tredjelandsmedborgare motsvara det befintliga systemet för EU-medborgare, i linje med befintliga bestämmelser om tagande av fingeravtryck på nationell nivå.
 2. Begreppet anonymiserade uppgifter bör strykas ur förslaget och ersättas med det korrekta begreppet pseudonymisering.
 3. De uppgifter som ska lagras på nationell nivå avseende dömda EU-medborgare och dömda tredjelandsmedborgare bör inte kategoriseras olika, utan samma system som för närvarande används för EU-medborgare bör även användas för tredjelandsmedborgare (t.ex. "valfria uppgifter", "ytterligare uppgifter").
 4. Användningen av systemet med indexfilter bör begränsas till endast tredjelandsmedborgares personuppgifter och denna kategori bör inte omfatta EU-medborgare som även är medborgare i ett tredjeland.

⁽¹⁾ Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (rambeslut) (EUT L 93, 7.4.2009, s. 23).

⁽²⁾ Rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF (EUT L 93, 7.4.2009, s. 33).

⁽³⁾ Motiveringen till förslaget, s. 3.

⁽⁴⁾ Yttrande från Europeiska datatillsynsmannen om förslaget till rådets rambeslut om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (KOM(2005) 690 slutlig) (EUT C 313, 20.12.2006, s. 26, punkterna 15 och 18).

⁽⁵⁾ Europeiska säkerhetsagendan – Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén av den 28 april 2015, COM(2015) 185 final.

39. Datatillsynsmannen lämnar dessutom följande rekommendationer som är avsedda att stärka skyddet för tredjelandsmedborgares personuppgifter som behandlas inom ramen för Ecris:
1. Ingressen till förslaget bör innehålla en hänvisning till dataskyddsdirektivet i vilket förhållandet mellan de båda instrumenten klargörs.
 2. Vad gäller behandlingen av fingeravtryck bör kommissionen i de genomförandeakter som den föreslår tillhandahålla ytterligare garantier rörande registreringsprocessen, graden av korrekthet och inrättandet av ett säkerhetsförfarande.

Utfärdat i Bryssel den 13 april 2016.

Giovanni BUTTARELLI
Europeisk datatillsynsman
